

Mint egy régi barát - Beszélgetés Háy Jánossal

PETROZSÉNYI ÉSZTER

Amikor 2015. február 11-én, délután megérkezett a **Könyves Szerda** meghívott vendége, *Háy János*, hiába kereste könyvtárunk polcain könyveit. Valamennyi műve „kézben volt”, vagyis mindet kikölcsönözték az olvasóink. Ennél jobb belépő nem is kellett a kellemes, oldott hangulathoz.

Petrozsényi Eszter, a Könyves Szerdák szervezője Háy Jánossal. Fotó: Goldschmidt Éva.

Érezhetően baráti közönség gyűlt össze, bár személyesen nem sokan találkoztak még a művésszel. Művészt írok, mert az íráson kívül a festészet és a zene is foglalkoztatja, kirándul egyik művészeti ágból a másikba, keresi a kifejezés pontosabb, megfoghatóbb formáját. A platóni tükör-elméletet cáfolta rögtön az est elején, mikor kifejtette a művészet, szűkebb

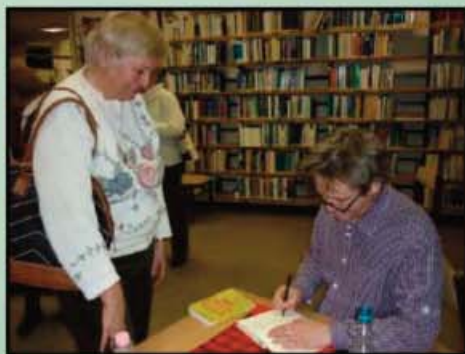
értelemben pedig az írás feladatát. Ha csupán tükörképet hozunk létre, nem tettünk hozzá az érzékelhető világhoz semmit, nem teremtettünk. Ezen túllépve, azt a belső többletet kell hozzáadnunk a műhöz, amely minden igazi alkotóban ott rejlik. Mint a sámán, aki kapocs a „fent és a lent” között, de ő csupán közvetít.

Ilyen közvetítő szerep jut az írónak, hogy a közönsége számára megfogalmazza azokat az érzéseket, gondolatokat, melyeket az olvasó maga is érez, de nem tudja azokat formába önteni. Ilyenkor, ha a könyvben szembesül egy-egy eseménnyel, érzéssel, emlékkel, a ráismerés örömeivel forgatja a lapokat: „igen ezt én is átéltem, így érzek, szinte helyettem írták”. A mesterségnek olyan alapvető szabályait, mint a formai követelmények, lehet tanulni és tanítani. De az a többlet, ami maradandó érték, egyedivé tesz egy művet, az csak az ihletett alkotónál található. Ha valaki a siker nyomán úgy dönt: „ha ennek ilyen keletje van, tudok én még ehhez hasonlót írni” és elkezdni ontani az egy kaptafára, egy sémára készült könyveket, akkor elveszti az ihlettségnek azt az állapotát, amely a valódi érték létrejöttét jellemzi. Ha egy fontos, lényeges dolgot szeretne elmondani a szerző, amíg papírra nem veti, érleli magában, keresi az optimális formát és addig alakítja, csiszolja, amíg késznek, pontosnak érzi. Amint létrejött a mű, az a nyelvezet, forma már nem rendelkezik olyan elsődleges töltettel, amely elegendő egy második mű megírásához. Kiüresedett, s éppen az a lényeg tűnik el belőle, amely az első írást egyedivé tette.

Minden alkotó embernek a megélt és a tanult élményei adják az alkotás alapját. Háy János írásaiban sokszor visszaköszönnek a gyermekkori élmények, karakterek, de sosem szolgálisan átvett formában. Az élmény egy morzsája felismerhető, egy-egy történés, tény, ám amint megszületik egy írás, már egészen más összefüggésekben szerepel az adott esemény: a realitástól elvonatkoztatva, más megvilágításban, más arányokban éled újra. Fontos, hogy az alkotó bizonyos távolságtartással kezelje az élményeit, szinte eltávolítva magától, mintegy felülről szemlélve a tényeket. Ilyen módon uralva az eseményt tud olyan általános érvényű gondolatokat átadni, amelyek az olvasók számára a ráismerés, az érintettség pillanatát okozzák.

Háy János felolvas saját művéből, majd dedikál.
Fotók: Goldschmidt Éva.

Számos kérdést tettek fel a nézők az este végén a vendégnek, aki a téma komolysága ellenére sok humorral, lefegyverző őszinteséggel válaszolt azokra, kellemes percekkel gazdagítva az estét. A dedikálás közben is mindenkit szívesen, nagy figyelemmel hallgatott, úgy éreztük egy régi barát látogatott el a *Szépírók Társaságának* a segítségével a tatai *Móricz Zsigmond Városi Könyvtárba*.

Ünnepeljük olvasóinkat!

DOLLMAYER BEA

Új rendezvénysorozatot indított el a tatai Móricz Zsigmond Városi Könyvtár 2015-ben, „Ünnepeljük olvasóinkat!” címmel.

2012-től van számítógépes nyilvántartás, amely lehetővé tette, hogy a kölcsönzési szokásokat figyelembe véve tovább fejlessze az intézmény szolgáltatásait. A mostani programban a könyvtár dolgozói szerették volna kiemelni és megjutalmazni azon látogatókat, akik 2014-ben legaktívabban használják ki az elérhető szolgáltatásokat (könyv-, DVD/CD kölcsönzés, előjegyzés, foglalás stb.). Idén a következő kategóriákat emelték ki: a legtöbb könyvet, DVD-t vagy CD-t kölcsönző olvasó (férfi-nő és életkor szerinti bontásban), legtöbbet foglaló vagy előjegyző könyvtárlátogató. Emellett külön hangsúlyt fektettek a legifjabb és a legidősebb olvasóra is. A személyre szabott ajándékokat családi hangulatban vették át 2015. január 28-án a megjelentek. A könyvtár tervei szerint folytatja a programot a következő évben is, kibővítve a jutalmazottak körét a tatai és Tata környéki iskolákkal és óvodákkal. Jövőre megnézik, hogy melyik intézményből iratkoztak be a legtöbbben a könyvtárba. Egy másik, új kategóriában kiemelik azt is, hogy a beiratkozott tagok száma hogyan viszonyul az iskola/óvoda létszámához. Az intézmények mellett viszont továbbra is várja kedves olvasóit a könyvtár, mindenki egyforma eséllyel indul a 2015-ös dicsőségtáblára kerülésért!

Orsz Elizabeth édesanyjával átveszi az ajándékot.
Fotó: Goldschmidt Éva